

Үйде жеке оқытуды ұйымдастыру туралы ата-анаға арналған жадынама

Қазақстан Республикасында үйде тегін жеке оқытуды ұйымдастыру құқығы заңнамалық актілермен және салалық қағидалармен реттеледі.

1. Негізгі заңдар

- **ҚР «Білім туралы» Заңы** (8-бап, 5-тармақ): денсаулық жағдайы бойынша ұзақ уақыт бойы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдарына бара алмайтын азаматтар үшін үйде немесе денсаулық сақтау ұйымдарында оқу үшін жағдайлар жасалады.
- **«Мүмкіндіктері шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» ҚР Заңы** (15-бап): денсаулық жағдайына байланысты жалпы білім беретін немесе арнайы мектепке бара алмайтын мүмкіндіктері шектеулі балалардың үйде тегін жеке оқу құқығын бекітеді.

2. Заңға бағынысты актілер және ұйымдастыру қағидалары

- ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығымен (өзгерістерімен бірге) бекітілген «Мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары».
- «Денсаулық жағдайы бойынша ұзақ уақыт бойы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдарына бара алмайтын балаларды үйде жеке тегін оқытуды ұйымдастыру үшін құжаттар қабылдау» мемлекеттік қызмет көрсету қағидалары (ҚР Оқу-ағарту министрлігімен бекітілген).

3. Үйде оқуға кімнің құқығы бар?

Бұл құқық медициналық айғақтар бойынша мектепке күнделікті барып оқи алмайтын мектеп жасындағы балаларға (1–11 сыныптар) беріледі:

- Төсектік/күтім режимін немесе ұзақ оқшауланып емделуді талап ететін созылмалы, ауыр соматикалық, неврологиялық немесе онкологиялық аурулары бар балалар.
- Қозғалыс-тірек аппараты бұзылған, уақытша немесе тұрақты түрде өздігінен жүріп-тұру мүмкіндігінен айырылған балалар.
- Ұжымнан тыс арнайы (қысқартылған/жеке) бағдарламалар бойынша оқыту ұсынылған, даму мүмкіндіктері шектеулі / интеллектуалдық (менталдық) ауытқулары бар балалар.
- Ұзақ оңалту кезеңіндегі ауыр жарақаттардан немесе хирургиялық оталардан кейінгі білім алушылар (уақытша — бір тоқсанға, жартыжылдыққа немесе оқу жылына ресімделеді).

Маңызды: Қазақстан Республикасында тек ата-ананың қалауы бойынша ғана (отбасылық білім беру немесе анскулинг форматында) үйде оқыту ресімделмейді — міндетті түрде ресми медициналық негіздеме қажет.

4. Ресімдеуге қажетті құжаттардың міндетті тізбесі

Үйде оқытуды ашу және мектеп бұйрығын шығару үшін ата-аналар (заңды өкілдер) мектепке келесі құжаттарды ұсынуы қажет:

1. Баланың тіркелген жері бойынша емхананың Дәрігерлік-консультациялық комиссиясының (ДӨК / ВКК) нақты жазылған қорытындысы: мерзімі көрсетілген «*Үйде жеке оқыту ұсынылады*» анықтамасы (мысалы, 2026–2027 оқу жылына немесе нақты мерзімге).
2. **ПМПК** (психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация) қорытындысы — егер бала оқу бағдарламасын бейімдеуді қажет етсе (ЕРБҚ бар балаларға арналған арнайы бағдарлама, психикалық дамуы тежелген, зияты зақымдалған және т. б.) қажет. Егер бағдарлама жалпы білім беретін үлгілік күйінде қалса, тек ДӨК (ВКК) қорытындысы жеткілікті.
3. Ата-ананың (немесе заңды өкілдерінің) жазбаша өтініші.

Осы құжаттардың негізінде мектеп ішкі бұйрық шығарады, сағаттар торы бар жеке оқу жоспарын (ЖОЖ) және педагогтердің сабақ кестесін бекітеді.